

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 15 листопада 2023 року

№ 186/2

Про проект Закону України
(реєстр. № 10175 від 23.10.2023)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув, відповідно до предметів відання, проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки (реєстр. № 10175 від 23.10.2023), внесений народним депутатом України Дмитруком А.Г.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є підвищення правосвідомості громадян та посадових осіб відповідальних за протипожежний стан підприємств, установ та організацій. У разі повторності правопорушення та невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки пропонується збільшення штрафних санкцій та запровадження кримінальної відповідальності.

Законопроектом пропонується підвищити відповідальність за повторність вчинення адміністративного правопорушення особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, а також за використання протипожежної, аварійно-рятувальної або іншої спеціальної техніки або засобів протипожежного захисту не за призначенням.

Крім цього законопроектом передбачається запровадити кримінальну відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки, невиконання приписів, розпоряджень та постанов посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань

державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки або створення перешкод для їх діяльності, вчинене особою, до якої протягом року було застосовано адміністративні стягнення за такі ж порушення.

Міністерство внутрішніх справ України повідомило про необхідність доопрацювання законопроекту та висловило низку зауважень до нього.

Зауважено, що відповідно до положень статті 11 Кримінального кодексу України, кримінальним правопорушенням є передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення, яким заподіюється істотна шкода фізичній чи юридичній особі, суспільству або державі. Неодноразове вчинення особою протиправного діяння, яке не є кримінальним правопорушенням, не може само по собі свідчити про його підвищену суспільну небезпеку та заподіяння істотної шкоди, і, як наслідок, визнаватися кримінальним правопорушенням.

На сьогодні у Кримінальному кодексі України, на відміну від Кримінального кодексу України 1960 року, відсутній інститут адміністративної преюдиції, відповідно до якого особи, які повторно вчинили певні адміністративні правопорушення, підлягали кримінальній відповідальності.

Згідно з частиною першою статті 2 Кримінального кодексу України підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад кримінального правопорушення, передбаченого цим Кодексом.

Крім того, звернуто увагу, що запропонована проектом Закону редакція частини третьої статті 270 Кримінального кодексу України не відповідає загальним засадам структурної побудови статей Особливої частини Кримінального кодексу України, відповідно до яких кримінальні правопорушення розміщуються в статтях залежно від ступеня їх суспільної небезпеки (від меншого до більшого), причому кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки визначаються другою, третьою та іншими частинами статті.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій в цілому підтримує посилення відповідальності за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки і надає до проекту Закону такі пропозиції.

Абзац третій та сьомий пункту 1 розділу I проекту Закону після слова «пожежної» доповнити словами «та техногенної». Враховуючи, що законодавством передбачена кримінальна відповідальність за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки, пропонуємо абзац другий пункту 2 розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«3. Створення перешкод або невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, поєднані з обманом або із застосуванням насильства чи погрозою його застосування, – карається штрафом від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами строком до одного року, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років».

Міністерство фінансів України повідомило про відсутність зауважень до законопроекту.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, реалізація положень проекту Закону не потребує додаткових витрат із державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності подати на розгляд Верховної Ради України пропозицію проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки (реєстр. № 10175 від 23.10.2023), внесений народним депутатом України Дмитруком А.Г., за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Рішення направити до Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

